

رئاسۃ الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Jula

جولا

رَسُولُ الْإِسْلَامِ مُحَمَّدٌ ﷺ

Silamaya ciden, Muhamadu,
Alla ka nɛma ni kisi b'a ma

اللَّجْنَةُ الْعِلْمِيَّةُ
بِرِئَاسَةِ الشُّؤْنِ الدِّيْنِيَّةِ بِالمَسْجِدِ الحَرَامِ وَالمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

٢٠٠٧

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات
رسول الإسلام ؟ - جولاء / جمعية خدمة المحتوى الإسلامي
باللغات - ط ٢. - الرياض ، ١٤٤٧هـ

٢٥ ص ؛ ..سم

رقم الإيداع: ١٤٤٧/١٧٩٩٢

ردمك: ٩٧٨-٦.٣-٥١٧-٢٤٤-٨

رَسُولُ الْإِسْلَامِ مُحَمَّدٌ ﷺ

**Silamaya ciden, Muhamadu,
Alla ka nema ni kisi b'a ma**

اللَّجْنَةُ الْعِلْمِيَّةُ

بِرِئَاسَةِ الشُّؤْنِ الدِّيْنِيَّةِ بِالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Silamaya ciden, Muhamadu, Alla ka nema
ni kisi b'a ma**

**Lɔniyako jenkulu min be dinakow
ɲemɔɔɔya kɔɔɔ, hɔɔɔma misiri ni kira ka
misiri la**

n'be n' ka kitabu damine ni Alla tɔɔɔ ye min ye dunya hine lawasani tigi ye min ye lahara hine kerekereɲi tigi ye.¹ Ni ye ɲefoli dɔɲi ye kabo Silamaya ciden Muhamadu ka kope la, Alla ka nema ni kisi b'a ma, n'b'a tɔɔɔ bange a kɔɔɔ, ani a bɔɲsɔɲ, ani a ka dugu, ani a ka furu, ani a ka cikan, ani a ka weleli ke ka taga fen min ma, ani a ka kiraya tagamasenw, ani a ka sariya, ani a juguw loyɔɔɔ n'a ye.

**1- A tɔɔɔ, a bɔɲsɔɲ, ani a wolola dugu min
na, a lamɔɲa yɔɔɔ min na.**

Silamaya ciden ye Muhamadu le ye min ye Abdullahi dence ye o min ye Abdul-Mutalib dence ye o min ye Hashim dence ye, ka bo Isimayila bɔɲsɔɲw na min ye Ibrahima dence ye Alla ka kisi b'o ma.

O sababu ye ko Alla ka nabipuma Ibrahima, kisi

¹ O hine kerekereɲi le Silamaw limaniya jonw dɔɔɔɔ le ye

b'a ma, bola Siri jamana la ka taga Maka, n'a muso Hajara ye an'a dence Sumayila ye, ka soro a be denmisen ya la, a k'o lasigi Maka kono ni Alla korotani ka yamaruya ye. denmisen ni bonyana tuma min na, nabipuma Ibrahima, kisi b'a ma, nana Maka, Ale n'a dence Isimayila, kisi b'o ma, o ye Kaaba lo, o min ye bon senuman ye, ani mogow cayala o bon lamini na, ani Maka kela Alla -dunya Tigi- batobagaw tagayoro ye, minw be fe ka heji ke, ani mogow tola Alla bato la, ani k'A kelenbagatigiya Ibrahima ka taga sira kan, kisi b'a ma, saan kemekulu cama.

O kofe, fili ye mogow soro , ani Arabu jamana lihala tun kela i nafa kerefe jamanaw lihala kabo dunya jamana toow la, kewalew do tun kela boli (jo) kow ye: i nafa bolibatoli, ani denmusoniw kenema sudonli, ani muso topon, ani yebali fo, ani doromi , ani kakalayakow keli, ani yatimadenw ka nafolo domili, ani riba mine.

Ni yoro ni na, ani ni lamini ni na, Silamaya ciden worola saan 571 la, Muhamadu min ye Abdullah dence ye, ka bo Isimayila bonsonw la Ibrahima dence, kisi b'o ma, A face fatola ka kon a woroli je, a bamuso fana fatola a saan worona la. A belence Abu Talib y'a ladon, a balola yatimaya la , fantaya la, a tun be domini ke ani ka wari soro a bolo la bara la.

2- Furu barikama ni muso barikama ye.

tuma min na a tun be saan mugan ni loru, a ye muso danbe tigi do furu kabo Maka musow la, o togo ko Khadija min ye Khuwaylid denmuso ye, Alla ka diɓe b'a ma. A ye denmuso nani ni dence fila soro a fe. A dencew fatola o denmisen ma. A tun b'A muso n'A somogow mine cogo juma min na, o tun be numanya ni kanu yira kosobe. O kama, A muso Khadija tun b'A kanu kosobe ani A fana y'a ka kanu sara a ye. A ma jina a ko hali k'a soro saan cama temeni a sani ko. A tun be saga faga k'a tilan Khadija teriw la, Alla ka diɓe b'a ma, o bonya kosen, ani ka numayala ke a ye, ani a ka kanu marali kosen.

3- cikan damine (gundo siri damine)

Kira Muhamadu, Alla k'a nema ni kisi b'a ma, jogo tun ka bon kabini Alla k'a dan tuma min na. A ka mogow tun b'a wele ko cantigi ani lanabaga. A tun be ke n'o ye kewalebaw la, ani a tun b'o ka bolibatoli koniya, a tun te fara o kan o la.

Tuma min na, a sela saan binani ma k'a to Maka, Alla k'a sugandi k'a ke ciden ye. Meleke Jibirili, kisi b'a ma, nana a ma ni Kurana sura folo damine ye min jigila, o min ye Masa korotani ka kuma ye:

﴿اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝﴾

(kalan ke i Matigi togo la min ye danli ke (1).

A ye adamaden dan kabo jelikuru la (2)

Kalan ke, i Matigi le ye fonisere bee la son here ma ye (3).

Min ka mogow kalan seberila ni seberikelan ye (4).

A ka mogow kalan fen na, o tun te min lon (5).

[Surutul Alaqa:1-5]

A nana a muso Khadija fe, Alla ka dije b'a ma, a dusu tun be yereyere, a ka kibaruya fo a ye. Khadija y'a hakili sigi ani k'a ta ka taga n'a ye a benogwe dence Waraqa fe min ye Nawfal dence ye—min tun dona nasara dina la, a ka Tawurata ni injili kalan. Khadija ko a ma: “Ya benogwe den, i badenmace dence lamen.” Waraqa ko a ma ko: «Ya ne banden den, i ye mun le ye?» O la, Alla ka ciden, Alla ka nema ni kisi b'a ma, A ye min ye, a k'o fo a ye. Waraqa ko a ma:

(Ni ye Meleke Jibrila ye Alla ka min jigi nabipuma Musa kan. Yala! Ni ne tun be se ka to jenamaya la wagati min na i ka mogow bena i gwen. Alla ka ciden, Alla ka nema ni kisi b'a ma, ko: “Yala o bena ne gwen ka bo yen wa?” A ko: Onhon, I nana ni min ye, mogwo si ma na n'o ye abadan, fo n'o y'a keke. Ni I ka wagati ka ne sorwo jenemaya la, ne bena I deme ni deme barikama ye).

Kurana tola jigila a kan Maka konjo, Jibiril -Alla ka kisi b'a ma - be jigi ni a ye kaboo danfenw bee lajeni lamoo masa fe, i nafa a bena a ma ni cikan faranfasiya ye cogo min na.

A tola k'a A ka mɔgɔw wele kana Silamaya ma, nga A ka mɔgɔw k'i ban a la, ani o ka keɛ, o ka wari ni masaya yira Ala ko A ye o ta ka cikan lase toyi, Nga a bana o beɛ la, o y'a fɔ a ye i nafa jama tun y'a fɔ cidenw ye minw kɔna A ɲe ko: «A ye jinamoriyakela le ye, faninyafɔbaga ba le, kuma laben bagabaga le», o k'A gerene, k'a farikolo barikama tɔrɔ, ani k'a kɔmɔgɔw tɔrɔ.

Ciden tola - Alla ka nema ni kisi b'a ma- a be weleli ke ka taga Alla ma Maka kɔnɔ, A tun be taga heji wagati la ani arabuw ka lɔgɔ lon wagatiw la, a tun be mɔgɔw kunben ka Silamaya yira o la, A m'o wele ka taga dunya ma walima kuntigiya ma, A m'o lasiran ni bamuru ye; sabu fanga tun t'a la ani A tun te masace ye, A ye o kankɔrɔbɔ yira o la tuma mi a k'a pini o fe k'o ye na ni fen ye i nafa Kurana ba ɲɔgɔn na, A le nana ni min ye, A tola k'A juguw kɔrɔbɔ n'o ye, mogɔw limaniya A ma ka bɔ sahaba min ye mɔgɔ baw ye, Alla ka diɲe be o beɛ ye.

Maka dugu kɔnɔ, Alla ka a bonya ni tagamasenbaw ye, o min ye sufe Tagama ye ka taga Zeruzalemu misiri la, o kɔfe ni yeɛli ye ka taga sankolo la, a lɔni le, ko Alla ye ciden Iliyasi ni isa - Alla ka kisi be o ma- kɔrɔta ka taga sankolo la, i nafa a fɔla cogo min na Silamaw ni nasaraw fe.

Ciden, Alla ka nema ni kisi b'a ma, a

A ye yamaruya sɔrɔ sankolo la kabɔ Alla fe ko A ka seli ke, o ye ni seliw le ye silamaw be min ke siɲe

la, o min tun be wele ko (Yasiriba). A diɲe na ka sira di o ma minw tola Maka kɔɔɔ sɔɔɔɔɔ la, k'o ka taga Madina, o la, o tagala, o la Silamaya jensena Madina kɔɔɔ, fɔɔ ka taga ke ko bon si ma sɔɔɔ a kɔɔɔ Silamaya ma don min kɔɔɔ.

Ciden, Alla ka nɛma ni kisi b'a ma, kɛni kɔfɛ ka saan tan ni saba ke Maka, A be weleli ke ka taga Alla ma, Alla diɲe na a ma ko A ka taga Madina. O la, A yɛɛmana, Alla ka nɛma ni kisi b'a ma, ani A tola mɔɔɔw welela ka taga Alla ma. Silamaya sariyaw tola jigi la Madina kɔɔɔ dɔɔɔni dɔɔɔni, a y'a damine k'A ka cidenw ci ni lɛɛɛɛw ye ka taga kabila kuntigiw ni masacɛw ma, k'o wele kana Silamaya ma. A ye cikan ke ka taga mɔɔɔ minw ma, o dɔw ye rɔmu masacɛ, Pɛɛɛɛ masacɛ ani Ejipti masacɛ ye.

Madina dugu kɔɔɔ, tele ɲa tiɲe na ani mɔɔɔw siran na. O bɛna kira dence Ibrahimima ka saya lon ma, Alla k'a nɛma ni kisi b'a ma. Mɔɔɔw ko: Ibrahimima ka saya kosɔn, tele ɲa tiɲe na. Kira Alla ka nɛma ni kisi b'a ma, ko:¹

(إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَا يَكْسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ، وَلَا لِحَيَاتِهِ، وَلَكِنَّهُمَا مِنْ آيَاتِ اللَّهِ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِمَا عَبْدَهُ).

(Tele ni kalo ɲa te yeɛma mɔɔɔ si ka saya ni a ka ɲɛnemaya kosɔn, nga o be Alla ka tagamasɛnbaw

¹ Ibrahimima ye Kira dence laban, Ale bamuso ye an ba Maariya Al kubtya Alla kira muso kabɔ Egypte jamana la.

dɔw le ye, Alla b'a ka jonw lasiran n'o ye)¹.

Ni Alla ka nabipuma, Alla ka nɛma ni kisi b'a ma, tun ye ngalontigɛla ni canfɔbeli ye, a tun bena teliya ka mɔgɔw lasiran A ngalontigɛyali jɛ, o la A tun bena fɔ ko: “Tele ja tiɲɛ na n'dence ka saya le kosɔn, ola mɔgɔ minw be n'ngalontigɛya, o ka ko be cogo di?”

Alla kira nɛma ni kisi b'a ma, A Matigi k'A masiri ni jogo pumanw ye, ani Alla ka mankututu ni a ka kuma ye:

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ۝﴾

(can na, yere yere la, Ile Alla kira ye jogo batigi ba ye)

[Suratul Qalam:4],

A tun mankutuni le ni jogo pumanw bɛɛ ye, i nafa can fɔ, kɔnɔgwɛya, cɛfariya, tilɛnya, dakantigiya hali ni juguw ye, fonisereya, ani a tun be saraka bɔ kanu fantanw ye, ani dɛɛbagatɔw, ani firiyamusow ani mɔgɔ minw tɛ se ka foyi kɛ, ani A tun b'A janto hadiya bɔli la o ma, ani ka makari o la, ani k'A yere majigi o ye, fɔɔ lonan tun be Alla kira -nɛma ni kisi b'a ma-jini a ka sɔhabaw cɛma, a b'o jiniga Kira la, Alla ka diɲɛ be o ma, k'a sɔrɔ Kira b'o cɛma, a b'a fɔ: jɔn le ye Muhamadu ye a cɛma?

A ka jɛnemaya tun ye misaliyaba ye ko dafani ni

¹ Muslim ka schiihu(901)

hakili sigi la, A ka kow kecogo la ni bee ye: jugu ni teri, masunruya mogo ni yorɔjan mogo, mogo korɔba ni denmisen, cee ni muso, began ni kononi.

Tuma min na Alla ka dina dafa A ye, ani Alla kira-nema ni kisi b'a ma - ye cikan lase a dafani, A fato la a saan biwɔrɔ ni saba la, A ka saan bi nani ke ka kon kiraya je, ani saan mugan ni saba ke Nabipumanya ni cidenya la.

A su dona Madina - Alla ka nema ni kisi b'a ma- A ma wari ni ciyen foyi toyi , fɔɔ a ka sofali gweman a tun be to ka yele min kan, ani dugukolo A ka min ke saraka ye desebuga tow ye .¹

Minw dona Silamaya la, ka cantigiya , ka tugu A ko, olugu hakeya tun ye jamaba ye, a sendopɔɔɔnw (A ka schahabaw) waga keme ni ko le ka Heji laban ke n'a ye, o min kela kalo saba pɔɔɔn na, ka kon A ka saya je, a ka cala ka fo k'o le kela gundo dow ye minw k'a to a ka dina latanga la ani k'a jensen, A ye a sahabaw minw lamon Silamaya danbew kan ani sariyakolow kan, olugu kela sendopɔɔɔn pumanw cema tileniya la, yeremine la, Allako la, kantigiya ani jijalikoba ni dinaba ni kama, o limaniya la min ma.

A ka sendopɔɔɔnw (sahabaw) la -Alla ka dije b'o bee ma- min ya limaniya tun ka bon , lɔniya la, kewalew la, konɔgwɛya la, cantigiya la, yere dila, cefariya la, ani fonisereya la, ole tun ye: Abu Bakri

¹ Bukhari ka schiihu (4461) 6/15.

Al-Siddiq, Umar min ye -Khattab den ye, Usman min ye Afan den ye, ani Ali min ye Abi Talib den ye, Alla ka diɲe b'o ma-, O tun be mɔɔ fɔlow cema minw limaniya a ma ani k'a a cantigiya, ani olugu le tun ye kalifaw ye a kɔ, minw ka dina kunaworo a kɔ, Nabijumaya kerekereɲiya kow si tun te o la, a m'o kerekere ni foyi ye A ka sendoɲɔɲw tɔw kan, Alla ka diɲe b'o ma-.

Wa Alla y'a ka kitabu latanga ciden nana ni min ye, ani ciden ka suna ani A ka ɲenemayako, ani A ka kumaw ani a ka kewalew, ni kan ye a tun be kuma kan min na, mɔɔ si ka ɲenemayako ma latanga tariki kɔɔ i nafa A ka ɲenemayako - Alla ka nema ni kisi b'a ma-, fɔ ka taga se a ka sunɔɔ cogo ma, ani a ka domini cogo, n'A ka mini cogo n'A yeleko cogo.

Ani, A b'a ka denbaya mine cogo min na A ka sokɔɔ.

A ka kow bee sabati la, a seɓela, a ka ɲenemayako taga sira gafe kɔɔ. A ye adamaden ye ciden le, matigiya jogo si te A la, nafa walima tɔɔ foyi se t'a ye, a yeɛ kun kan.

4- A ka cikan.

Alla ye Muhamadu ci, Alla ka nema ni kisi b'a ma, filankafoya, ni kafiriya ani kunfinya jenseni kɔfe dugukolo bee kan. Mɔɔ si tun te dugukolo kan min tun be Alla bato k'a sɔɔ a ma foyi fara a kan, fɔ kitabu mɔɔ tɔw damadɔ. O la, Alla y'a ka ciden

Muhamadu ci, Alla ka nɛma ni kisi b'A ma, ka A ke nabipumaw ni cidenw laban ye. Alla y'a ci ni kanda ye ani dina lakika ye dunya bɛɛ ma, walasa a ka fanga sɔrɔ dinaw bɛɛ kan, ani ka mɔgɔw bɔ boliw bato, ni kafiriya ani kunfinya dibi la ka don Alla kelenbagatiya ni limaniya (nɔra) yelen na. A ka cikan ye kira temeninw ka cikanw dafa ye, Alla ka nɛma ni kisi b'o ma.

A ye weleli ke ka taga, nabipumaw ni cidenw -kisi b'o ma-ye weleli ke ka taga min bɛɛ ma: Nuhan, Ibrahim, Musa, Sulemana, Dawuda, ani Isa- ka limaniya ko tigi le ye Alla ye, Danlibaga, garizige dibaga, jɛnemaya dibaga, saya ke masa, Masaya tigi, ani Ale le be kow jɛnabɔbaga ye, ani Ale le ye hine ni makari masa ye, ani ko Alla le ye Dunya kɔnɔ fɛn bɛɛ danbaga ye, an'be min ye ani an'tɛ min ye, ani fɛn gere minw tɛ Alla ye, olugu bɛɛ ye dan fɛnw ye, a ka minw dan.

I nafa a ye weleli ke cogo min na, ka taga Alla kelenpe batoli ma, ka ban ka fɛn gere bato min tɛ Ale ye. A k'a bange - ni kuma gweninw ye - ko Alla ye kelen ye ani ko jɛnɔgɔn tɛ A la A bato la, walima a ka mara la, walima a ka danli la, wailma a ka ko jɛnabɔ la. A y'a bange ko Alla-senuya be A ye- ma den wolo, a ma wolo fana, ani bɔɔgɔn wala ɔgɔn na tɛ A la, wa a tɛ jigi a ka danfɛn si la, a fana tɛ ke farikolo ye a la.

A k'a mɔgɔw wele k'o ye limaniya Alla ka gafew

ma i nafa Ibrahimani ni Musa ka kitabuwa, kisi b'o ma, Tawurata ani Zaburu ani Injiila. A k'A fo fana ko magow ye limaniya cidenw bee ma, kisi b'o ma, ani A k'a jate ko mago o mago ka kira kelen galontigeya, o koro ye ko a kafiriyala kira bee ma.

Ani A ka magow bee la nisodiya ni Alla ka hine ye, ani ko Alla le b'o balo ni dunya ni kono ani ko Alla le ye an Matigi ye min ye Kiyama nema kerekere ni tigi ye, ani ko Ale kelen le bena danfenw bee kontebo Kiyama lon na, tuma min na A bena o beetu lakunu ka bo o ka kaburuw kono. Ale le be muminuwa sara o ka kewale pumanw la, bara puman kelen be sara bara puman siye tan la, o la kewale juguw kelen be sara kewale jugu jongona kelen le la, O bena here banbali soro lahara, ni mago min kafiriyala ani ka kewale juguw ke, olugu bena o sara jankata soro dunya kono ani lahara.

Ciden Muhamadu - Alla k'a nema ni kisi b'a ma - ma A ka kabila, ani a ka jamana, ani A yere ka bonya fo a ka cikan kono. Nga, kira Nuhan ani Ibrahimani Musa ani Isa, kisi b'o ma, olugu togo fola Kurana sanuman kono ka teme A (Ciden Muhamadu) yere togo kan. A bamuso togo n'a musow togo ma fo Kurana sanuman kono. Musa bamuso togo fola siye cama Kurana kono, Mariyamu, kisi b'a ma, togo fola siye bisaba ni loru.

Kira Muhamadu - Alla k'a nema ni kisi b'a ma - te fili abadan fen na, min be sariya ani hakili

fɔngonɔngɔya, ani jogonuma, walima jogo numanya be ban min ma, sabula kiraw te fili cogo si la fɛn na-kisi b'o ma-o be min lase ka bɔ Alla la, sabula olugu le ye Alla ka yamaruya kanw lase bagaw ye Alla ka jonw ma, tigiya walima Alaya mankutu si te kiraw la; o kuma toy! O ye adamadenw ye i nafa adamaden tɔw, Allahu Taala be A ka wahayu jigi minw kan ni A ka cikanw ye.¹

Daliluba min dɔ b'a yira ko ciden Muhamadu ka cikan -Alla ka nema ni kisi b'a ma- ye gundo siri ye ka bɔ Alla yɔrɔ la, o ye ko a beyi fɔɔ ka na se bi ma i nafa a tun be cogo min na A ka jɛnemaya wagati la, ani silama minw be tugula a kɔ o kaca ni miliyari ye, O b'a ka dina wajibi kow labato i nafa seli ni jaga ni sun ni heji ni o jɔgon gerɛw ni a ma kɛ dina fɛn dɔ yelemali ye.

5- A ka Nabijumaya tagamasɛnw, ani a fɛn baw ani a daliluw.

Alla be Nabijumaw dɛmɛ ni kabakomafɛnw ye minw b'o ka Nabijumaya yira, ani a be daliluw sabati minw be sereya o ka cidenya kan, wa Alla ye dili kɛ Nabijuma kelen kelen bɛɛ ma ka bɔ kabakomafɛnw la minw be se ka mɔgɔw wasa sabula o ka se ka limaniya, kabakomafɛnw minw dila Nabijumaw ma o la belebeleba ye an ka Nabijuma Muhamadu ta ye, Alla ka nema ni kisi b'a

¹ Nga Ciladenw kafisa ni Adamaden bɛɛ ye. I ye hakili to Ola.

ma, Alla ye Kuranaba di a ma, o min ye dume fen ye kabɔ Nabipumaw ka kabakomafenw la fɔɔ ka taga se lakununi lon(buru fiye kon) ma, i nafa Alla fana y'a deme ni kabakomafen baw ye cogo min na, Ciden Muhamadu ka kabakomafenw ka ca, i nafa:

Sufe tagama ni sanayeɛ, kalo tilani, ani sanji jigili siye cama la, A keni kɔ k'a Matigi wele ko A ka mɔgow lami, ji ko gweleya kɔfe.

Ani ka domini fitini caya ani ji fitini fana, walasa mɔgo cama be se ka domini ke wala ka mini ke o la.

Ani A ka ko dogoni temeninw foli, mɔgo si tun te minw faranfasiya lon; ka sababu ke Alla tun b'a kibaruya o la, i nafa Nabipumaw ka kisaw n'o ka mɔgow ye, Alla ka kisi b'o ma, ani kuluwo mɔgow ka kisa.

Ani A k'a kibaruya ko nataw la minw kela o kɔfe, ka sababu ke Alla tun ka kibaruya o la sanuya be Alla ye, i nafa tasuma min bola Hijaz jamana la, o tasuma min, Shamikaw k'a ye, ani mɔgow ka jɔgɔndan sojanw loli la.

ani Alla ke ka a wasa ani k'a latanga mɔgow ma.

A ka layiri minw ta a ka schabaw ye, a k'o dafa, i nafa a tun k'a fɔ o ye cogo min na:

(لَتُفْتَحَنَّ عَلَيْكُمْ فَارِسُ وَالرُّومُ، وَلَتُنْفَقَنَّ كُنُوزُهُمَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ).

(Can na a bena se sɔɔɔ Pɛrsiw ni Rɔmew kan, A bena o ka nafolow bɔ Alla la sira kan).

Ani, Alla k'a deme ni melekew ye.

Ani Nabijumaw, kisi b'o ma, o ka kira Muhamadu, nema ni kisi b'a ma, ka kiraya kibaruya duma lase o ka mɔgɔw ma. Minw ye kibaruya duma lase, olugu dɔw ye Musa, ani Dawuda, ani Sulemani, ani Isa, kisi b'o ma, ani mɔgɔ gerɛw ka bɔ yahudiyaw ka Nabijumaw la.

Ani ni daliluya hakilimanw ye ani misaliya pumanw fɔniw ye¹, hakili puman tigiw be sɔn minw ma.

O ayaw, ni o daliluyaw nunu ani misaliya hakiliman jenseni le Kuranaba ni kira ka suna kɔɔ. A ayaw kaca kojugu foo mɔgɔ tɛ se k'o jate. Mɔgɔ min be fɛ k'o lɔn, o ka kan ka kɔsegi Kuranaba ma, ani suna gafew ani kira ka jɛnemayako gafew ma, sabula kibaruya tigitigiw be sɔɔ o ayaw la.

Ni o tagamasenbaw tun ma kɛ can yɛɛ la, A jugu minw bɔla kuraysi kafiriw cɛma ani yahudiyaw ni nasaraw minw tun be Arabu jamana na, olugu tun bena daliluya sɔɔ k'A sɔɔ ani ka mɔgɔw bagabaga a k'A ko la.

Kurana senuman ye gafe ye, Alla ye min jigi ciden Muhamadu kan - Alla ka nema ni kisi b'a ma- ani o ye dunya tigi ka kuma ye. Alla ye adamadenw ni jinaw kankɔɔbɔ k'o ka na ni Kurana jɔgɔna dɔ ye, wala kuruna suratu kelenpe jɔgɔn na dɔ ye, o

¹ i nafa Alla kɔɔtani ka kuma: “ Ya alu Adamadenw! misaliya dɔ fɔla, a y'a lamen, a be fen minw welela Alla kɔ, olugu tena se ka jimɔgɔ fitini foyi le dan fiyew, hali n'o lajena o kama. [Suratul Haji, 73].

kankɔɔbɔli sabatini le hali bi. Kurana senuman be piningali nafaman cama jabi minw ye mɔɔɔ miliyon cama hakili jagami. Kurana belebele lamarala ka lataganla fɔɔ kana se bi ma, A jigila arabukan le la, A sigininden (harfu) kelen ma bɔ A la. A seBELA ka jensen. Kitabu belebeleba le, kabanako fen ba, Ale le ye kitabu bɛɛ ka belebeleba ye minw sela adamadenw ma, A ka kan ni kalan ye, ani k'a kɔɔw bayelemeni kalan. Mɔɔɔ o mɔɔɔ ma se k'A kalan ani ka limaniya A ma, hɛɛ bɛɛ fɔla o tigi kɔ.

I nafa ciden Muhamadu-Alla ka nɛma ni kisi b'a ma- ka suna(tagasira), A ka kandali sira, n'A ka jɛnemayako lamarani le, ani o be lase mɔɔɔw ma, ka ben lakalibaga lanayatigiw ka tugu jɔɔɔn na ma. A seBELA arabukan le la, ciden Muhamadu-Alla ka nɛma ni kisi b'a ma- tun be kuma kan min na, i nafa a be an cɛma, o bayelemena kan cama na. Kurana senuman ni ciden- Alla ka nɛma ni kisi b'a ma- ka suna (tagasira) kelenpe le ye Silamaya kitiw ni a sariyaw kow tayɔɔ ye.

6- Ciden Muhamadu- Alla ka nɛma ni kisi b'a ma- nana ni sariya min ye.

Ciden Muhamadu nana ni sariya min ye - Alla ka nɛma ni kisi b'a ma- o ye Silamaya sariya ye, wa ale le ye Alla ka sariyaw ni Alla ka cila laban ye, a bɔɔɔɔ ni ciden tɛmeninw ka sariyaw bɔɔɔɔ bɔnin le jɔɔɔn fɛ hali n'a kɛ cogow fɔla jɔɔɔn kɔ.

O ye adamadenya kow dafani sariya ye, ani a be ben wagati bee ni yɔɔ bee ma, mɔɔw ka dina n'o ka dunya jan be sɔɔ a la, bato minw be jagoya adamadenw kan Alla ye -min ye dafen bee lajeni tigi ye- o bee be sɔɔ a kɔɔ, i nafo seli ni jaga, a be bangeli ke o ye barapɔɔnya kitiw la: wari sɔɔsiraw la, jenkuluw la, politiki la, keke ko la, sigiyɔɔ ko la, minw dagani le ani minw dagani te, a be bangeli ke fen gerew la adamadenw ka jɛnemaya mako be min na an'o kɔsegi yɔɔ.

Ni sariya ni be mɔɔw ka dinaw, ani o jeliw, ani o ka bonyaw, ani o ka nafolow, ani o hakiliw n'o ka denbayaw latanga, a be jogo jumaw ni jeli ko bee lakafo, ani a be bagabagali ke ka bɔ jogo majiginiw ni ko juguw bee ma, a be weleli ke ka taga adamaden ka bonya ma ani cemanceya kow la, ani tilenya, ani kɔɔgwɛya, ani sanuya, ani bara keli kapa, ani kanu, ani ka here kanu mɔɔw ye, ani jeliw latangali, ani jamanaw ka latangali, a be mɔɔw lasiranli haramuya n'a ma ke ni kun sebe ye, ciden Muhamadu - Alla ka nema ni kisi b'a ma - tun kela damateme ni tijeli sugu bee keke bagaye ye, a tun bani le miriya fen o fen la hakili te son min ma, ani ki yere tige mɔɔw la, ani ka ban furu ma, bato kosɔn.

Ciden Muhamadu Alla ka nema ni kisi b'a ma, k'a bange ko Alla ka adamaden bonya -ceew ni musow- ani k'a hakew bee kɔɔsi, ani k'a ke a kungo tabaga

ye a ka lapini kow la n'a ka baraw la, ani a b'a ke kungo tabaga ye a ya bara bee la min be toroya se a ma walima mogɔ gerew ma, a ka cee ni muso ke kelen ye limaniya la ani kungoyala ani sara ni baraji la, korosili kerekereɓi be ke ni sariya la muso ye; a kela bamuso ye walima furumuso walima denmuso walima badenma muso ye.

Sariya min ni kira Muhamadu nana n'a ye - Alla ka nema ni kisi b'a ma- nana ni hakili korosi ye, a ka fen bee haramuya fen minw be hakili tije; i nafa doromi, Silamaya ka dina ke korɔ ye min be sira noroyala hakili ye; mun koson adamaden ka se ka a tigi bato siragweni ni lɔni kan, Silamaya sariya ka hakili sankorota, a k'a ke silamaya baraw jagoyali sababu ye, a k'a kanhɔronya ka bo fen kuntanw ma minw ma sabati ni lɔni , ani boli kow ma.

Silamaya sariya be lɔniya puman bonya, ani a be lasuli ke lɔnikow pinini la minw lakolonyani le ka bo nii sago la, ani a be weleli ke ka taga miri ma ani jatemine ma an niikun la ani dunya ko la. Jabi minw deni be lɔniya kenema la o min ye lɔni yere ko ye, o te fen sosɔ Alla kira- Alla nema ni kisi b'a ma - nana ni min ye.

Silameya dina kɔnɔ, wolomani si te cenimusoya ce, ani fana, fisamateya te siya ye siya do gere kan. Nga, bee ye kelen ye a ka sariyaw jafe, sabula mogow bee ye kelen ye o boyoro la, cenimusoya si te fisaya do kan, jamana si te fisaya jamana do gere

kan, fɔɔ Allako sira fɛ. Kira Muhamadu - Alla ka nɛma ni kisi b'a ma - k'A fɔ an ye ko, den bɛɛ be wolo Silamaya le kan, adamaden si te wolo jurumutɔ ye, walima mɔɔɔ gere ka jurumu ciyen ta бага ye.

Silamaya dina kɔɔɔ, Alla ye nimisali sariya sigi, o ye mɔɔɔ ye segi a Matigi ma, ka jurumu kow dabila. Silamaya be jurumu min tun bey ka kɔn a jɛ, A b'o jurumu bin, nimisa be min tun bey ka kɔn a jɛ jurumu la, a b'o jɔsi. O la, kun t'a la ko adamaden ye lɔ a ka jurumu la mɔɔɔ jɛnɛ. Silamaya la, tigiya ni adamadenya be mɔɔɔ ni Alla cɛ , o la, i mako te mɔɔɔ si la ko a ka don i ni Alla cɛ. Silamaya b'an bali ka adamadenw kɛ batɔfenw ye, walima k'o kɛ jɛɔɔɔɔw ye Alla la A ka danlibagaya la walima a ka tigiya la.

Ciden Muhamadu nana ni Sariya min ye - Alla ka nɛma ni kisi b'a ma - o be sariya kɔɔɔw bɛɛ jɔsi kabɔyi, sabula Silamaya sariya min Ciden Muhamadu - nana n'a ye ka bɔ Alla yɔɔɔ la, o le ye sariyaw laban ye foo ka taga se lakununi lon ma, Ale le ye dunya bɛɛ ta ye. O la, sariya min kɔna a jɛ, a b'o jɔsi kabɔyi, i nafa sariya tɛmɛninw tun be jɔɔɔ jɔsi kabɔyi cogo min na. Alla kɔɔɔtani te sɔn sariya gere la min tɛ Silamaya sariya ye, a fana tɛ sɔn dina gere ma min tɛ Silamaya ye, ciden Muhamadu nana ni min ye - Alla ka nɛma ni kisi b'a ma-, Mɔɔɔ o mɔɔɔ bena dina gere ta min tɛ silamaya ye, o dina tena mine a ma. Mɔɔɔ o mɔɔɔ b'a fɛ ka ni sariya kitiw lon,

o k'o jini gafew kɔɔ min mɔɔw lani le o la,
Silamaya lɔniya ko la.

Can na Silamaya sariya lapini - i nafa Alla ka cikanw bɛɛ lapini - o ye ko; dina ye min ye can dina ye, min be adamaden kɔɔta walisa a ka ke jɔn kerekɛɛni ye Alla dɔɔɔn ye, dunya tigi, ani k'a kanhɔɔɔnya ka bɔ adamadenw ka jɔnya la, walima dunya sɔɔ la, walima ka bɔ fɛn la, hakili puman te sɔn miriya min ma (kurafakow) la.

Silamaya sariya be ben wagati bɛɛ ma ni yɔɔ bɛɛ ma, foyi t'a kɔɔ min be adamadenw ka nafa yerɛyerɛ fɔngɔɔngɔya, sabula a jigi la ka bɔ Alla le fɛ, Alla min b'a lɔn mɔɔw mako be min na. Mɔɔw mako be sariya dɔ la min kapi kɔsebe, min yɔɔw te jɔɔɔn fɔngɔɔngɔya ani min be adamadenw nafa. Adamadenw ka fɛn dan ni te, nga a mine na ka bɔ Alla le fɛ, a be mɔɔw kanda ka taga pumanya ani bilasirali. N'o y'o ka kitiw tige o ma, o ka kow bena laben ani o bena lafiya sɔɔ ka bɔ jɔɔɔn tɔɔya ma.

7- A juguw ka lɔyɔɔ A ka ko la, o ye o ka sereya lɔ a ye.

Siga t'a la ko jugu be Nabijuma kelen kelen bɛɛ la, o be a juguya, o be lɔ a ya dina lase jɛ, ani o be mɔɔw bali ka limaniya a ma, o la jugu cama le tun be Alla ka ciden Muhamadu la- Alla ka nɛma ni kisi b'a ma- a ka jɛnemaya la ani a ka saya kɔfɛ, Alla k'a dɛmɛ o bɛɛ lajɛni kan, o cama ka sereya tugula

ƙaƙaƙa ko -ƙaƙa la ani bi lon na- ko Nabipuma le, ani ko a nana ni fen ƙaƙa na le ye Nabipuma ƙaƙa nana ni min ye, Alla ka nema ni kisi b'o ma, ani fana k'o b'a lon ko a be can kan, nga kumaniya ko cama le b'o bali kabo limaniya la a ma; i nafa jemagaya kanu, walima siranya sigida magaw je, walima wari kumaniyali a ma a tun be min soro a ka loryo sababu la.

Tano b'Alla ye danfenw bee lajani tigi.

الفهرس

Silamaya ciden, Muhamadu, Alla ka nɛma ni kisi b'a ma...	2
Lɔniyako jenkulu min be dinakow ɲemɔɔɔya kɔɔ, hɔɔma misiri ni kira ka misiri la.....	2
1- A tɔɔ, a bɔnsɔn, ani a wolola dugu min na, a lamɔna yɔɔ min na.....	2
2- Furu barikama ni muso barikama ye.....	3
3- cikan damine (gundo siri damine)	4
4- A ka cikan.	11
5- A ka Nabijumaya tagamasɛnw, ani a fɛn baw ani a daliluw.	14
6- Ciden Muhamadu- Alla ka nɛma ni kisi b'a ma- nana ni sariya min ye.....	17
7- A juguw ka lɔyɔɔ A ka ko la, o ye o ka sereya lɔ a ye.	21

dyo449v1.0 - 02/02/2026

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque
and the Prophet's Mosque in languages

978-603-517-244-8

